

És possible un canvi crític de la comunicació al nostre sector? Des de l'àmbit de la Cooperació Internacional comencen a fer-se interessants reflexions.

[Lafede.cat](#), federació d'organitzacions per a la justícia global, va liderar el projecte europeu [Devreporter - Xarxa de periodistes i professionals de la comunicació per al desenvolupament](#) on van sortir els resultats principals del qual van ser l'elaboració d'un document de recomanacions sobre periodisme, [el Vademècum](#) per una informació internacional responsable. Us oferim un buidatge de les principals claus d'aquest document.

Afavorir el periodisme de “solucions”

- Anar més enllà de la descripció dels problemes i explicar les possibles solucions que plantegen els diferents actors. Explicar les accions i propostes de la societat civil i els seus resultats. Afavorir la mirada periodística crítica per contribuir a la reflexió.

Tractar tots els països i comunitats amb dignitat. Evitar el sensacionalisme i la victimització

- Atorgar importància al vocabulari utilitzat. Tenir en compte tant el llenguatge escrit, com l'audiovisual.
- Evitar el llenguatge estereotipat, discriminatori i androcèntric, així com els conceptes amb connotacions negatives (“ajuda” no és “cooperació”; termes com “subdesenvolupats” i “Tercer Món” no són pertinents, ja que resulten inadequats i obsolets)
- Demanar, si és possible, el consentiment de les persones abans de publicar la seva imatge. No difondre fotografies que vulnerin la dignitat humana.
- Mostrar pobles i comunitats com a lluitadores, no només com a víctimes. Cuidar especialment la imatge de les dones: evitar mostrar-les exclusivament en el rol clàssic de persones vinculades a la cura de la família, i fer-ho també com protagonistes de la vida política, econòmica, social i cultural.
- Tenir especial cura amb les imatges o testimonis d'infants i evitar-ne una utilització sensacionalista. La dignitat de la infància i els seus drets han de prevaldre sobre qualsevol altra consideració.

Diferenciar la informació periodística de la comunicació institucional de les organitzacions

- Les organitzacions han d'oferir informació més enllà de la comunicació vinculada únicament a les seves activitats. Cal enfortir la formació en comunicació dins les organitzacions per permetre facilitar informació útil a periodistes.

Millorar la visibilitat dels actors dels països del sud implicats o no en les accions de cooperació internacional i incloure'ls en la producció d'informació, evitant la oenegització de la informació internacional

- Tenir en compte les diverses fonts sobre el terreny i donar veu a les poblacions. Consultar tot tipus de fonts del Sud, no només ONG, sinó també governs, líders i professionals locals, etc.
- Desenvolupar aliances Sud/Nord per enriquir, diversificar, produir i difondre informació.
- Treballar amb periodistes i mitjans de comunicació dels països del sud.
- Abordar la cooperació des de vessants múltiples, com l'econòmica, política i cultural, per a facilitar-ne la comprensió.
- Abordar qüestions de fons i no centrar-se només en els projectes de les organitzacions. Proporcionar les eines necessàries per a posar en perspectiva les accions de la solidaritat internacional.

Afavorir la comprensió dels fets i la seva complexitat, aportant context i causes

- Sempre que sigui possible, plantejar formats llargs que aporten context sobre els esdeveniments i sobre el lloc on es desenvolupen els projectes.
- Aportar dades disgregades per sexe, edat i/o ètnia, especialment sobre els temes que tenen un impacte diferenciat en homes, dones i infants.

Promoure que la realitat internacional s'abordi des dels mitjans de comunicació locals per afavorir el coneixement mutu

- Conèixer les problemàtiques i interessos locals i fer propostes adaptades al periodisme de proximitat.
- Donar espai a les pràctiques locals que poden ser font d'inspiració a nivell internacional.

Agafar perspectiva i cobrir els fets des de la seva dimensió global per afavorir la comprensió de les interdependències presents i futures

- Despertar l'interès i la curiositat del públic, a través d'exposar els problemes comuns i el compromís de la ciutadania en la seva diversitat.

Parlar de cooperació internacional des d'una visió general que permeti tenir en compte els diferents aspectes i diferenciar entre accions de desenvolupament i d'emergència, afavorint el periodisme de seguiment dels esdeveniments

- Difondre sense simplificar la problemàtica. Evitar el vocabulari tècnic de la cooperació; buscar la senzillesa sense caure en la simplificació.
- Superar una presentació purament tècnica de la cooperació i no descuidar les dimensions polítiques de les accions de cooperació.
- Fugir de la dictadura de l'emergència, el conflicte i el desastre i de les cobertures estàndard. Fer seguiment dels esdeveniments i aportar informació regular sobre la seva evolució.